

ЊИХОВИМ ПИСМОМ ПИШЕМО

Велика Моравска 863. година

Кнез Рагислав неуморно је шетао погнуте главе. Био је забринут и заробљен у ишчекивању. Стално је подсећао себе да не треба да брине, све је сређено, они ће стићи, Византија је велика сила и држи до своје речи и обећања. Али, изнова би га нешто копкало и није му дозвољавало да седи и мирно чека. Знао је да, ако сада не оствари свој циљ, његов народ можда никада неће изаћи из сурове муке неписмености. Морао је да по ко зна који пут током своје владавине задобије поверење великог броја људи ослањајући се само на двојицу чија имена никако није успевао правилно да изговори. А они никако да стигну... Никада није волео предуго да чека јер би то значило да нешто није испало како треба и да може доћи до великих проблема. „Где ли су та двојица, како могу оволико да касне, да није нешто кренуло по злу на путу? Ипак, сачекаћу, истрајаћу, јер то је моја мисија!“

Београд 2013. година

Волео је свој посао, али морао је да призна да би га сваки дан све више исцрпљивао. Да је радио са било ким другим, можда би и било другачије, али свакодневица у школи би га понекад натерала да се замисли над својим избором професије. Дешавало се да он надахнуто прича, а деца да разговарају међусобно, гледају кроз прозор или просто играју игрице или пишу поруке на својим скупим мобилним телефонима. Тешко је било стално реаговати на такве ситуације, јер чинило се заправо да више никога и није интересовало шта професори у школама имају да кажу. Ни децу, ни њихове родитеље, па ни саме професоре који су причали само да би нешто испричали. „Како издржати?“

Велика Моравска 863. година

Константин и Методије срдечно су се опростили од кнеза и изашли на свеж ваздух. Били су почаствовани мисијом која им је додељена. Није то била прва њихова мисија, али обојици је бојазан помало тиштала срце јер нису знали шта их очекује на дугом и исцрпљујућем путу. Дух и карактер Словена били су такви да нису дозвољавали да им други говоре шта и како да раде, а управо је то оно што браћа треба да изведу. На тренутак су обојица помислили на родни Солун, породицу и пријатеље које су тамо оставили и дубоко уздахнули. Словенски је био језик који су упили као мали заједно са мајчинским грчким. Тек тада им је постало јасно колико ће бити тешко проповедати хришћанску веру на народном језику, а да се неко не побуни и успротиви. Требало је смислено и мудро да говоре са сваким појединцем, приближе му веру и писменост на мудар начин и науче га да су те две ствари једини спас и излаз из свих невоља. „Знамо шта треба постићи, али на који начин?“

Београд 2013. година

Било му је тешко да смисли праву тему за писмени задатак, али када се најзад одлучио за једну, а верујући да је то она права, изашао је из бучне зборнице и упутио се ка учионици. Приближавајући се, било му је све чудније што цело одељење не стоји испред и чека га, да би, чим би га неко угледао, сви као колоније мрава улетели унутра. И заиста, испред учионице није било никога, а тешка, дрвена врата било су мучно затворена. Намрштио се јер је посумњао да је погрешно просторију, али убрзо је схватио да се налази на правом месту. Слегнуо је раменима схвативши да брине због небитних ствари и наслонио слободну руку на оронулу кваку. Ушао је са полуосмехом на уснама, али и то пола је у секунди нестало. „Па, где су сва та деца?“

Велика Моравска 863. година

Константину је коначно синула можда не сјајна, али вероватно корисна идеја. Сетио се да је недавно саставио глагољицу у нади да ће помоћи при описмењавању народа. Сада је веровао да ће ово писмо помоћи да људи схвате колико је корисно и делотворно да верују у писмо и књиге. Ту су биле и најпотребније обредне књиге које је стигао да преведе. Изложивши брату своју намеру, најзад су се обојица сложили на који начин ће обављати своју дужност. Заклели су се да ће сваки паганин прихватити веру и наставити да је шири даље и проповеда је као најкориснију и неизбежну ствар у свачијем животу. Међутим, како није све до њих двојице, тако има ствари које нису ни до народа. Шта ако им се успротиве неки значајнији људи? Шта ако их неко на силу натера да прекину своју мисионарску делатност? „Некако ће се изборити са моћним народом, али како се изборити са малим људима који су уверили моћније да су јачи и натерали их на послушност?“

Београд 2013. година

Пренеражено је стајао на вратима. У великој, замраченој просторији није било никога. Тек понеки зрак сунца подсећао би да се живот и даље одвија. На лицу му је све више избијала љутња. Да, био је заиста бесан на ту децу. Није могао да схвати непостојање њихове жеље да науче нешто ново, да правилно говоре и пишу и тиме се приближе оном истинском - вери у Бога. Њихово непоштовање га је још више разљутило кад је схватио да су му побегла испред носа. Да је дошао који тренутак раније можда би и ухватио оне боље међу њима, који би негодовали, али они јачи и борбенији увек би успели да их убеди да оду. Та мала дечица вероватно су желела да уче, али крупнији и надмоћнији, а малобројни, не би им дозвољавали. „Успеће да изађе на крај са релативно послушнима и многобројнијима, али шта да ради са децом која су представљала свемоћне владаре непослушности и бунтовности, а било их је тек неколико?“

Рим 869. година

Методије је био тужан, али сузе као да се пресушиле. Константина више нема и мора се са тим помирити. Поред туге, у себи је све више гајио и бес према немачком свештенству, желећи да им се освети. Њих је кривио за смрт свог тек замонашеног брата. Ћирило је дао све од себе као истински мисионар, савладао је многе препреке, али ова је била несавладива. Сада је он морао да настави тамо где је његов брат стао. Морао је да се бори и за себе и за њега. „Како ће издржати сам?“

Београд 2013. година

Остао је да стоји у учионици. Схватио је да више неће ићи овако. Његова мисија била је да младе научи нечему лепом и корисном, али сада је уз то додао и савладавање највеће препреке - њихово негодовање. Сам је доспео до овде и сам ће наставити да се бори. Као једини циљ себи је зацртао учење деце која имају могућности, али не и жеље шта је то писменост и хришћанство и колико су битни у њиховим животима. „Некада су били битни, сада су и увек ће то и остати, зар не?“

Моравска 885. година

Лежао је уморан, али срећан и задовољан. Није се плашио смрти. Знао је да га од Бога чека награда за све што је урадио и био је поносан на свој остварени циљ. Одлучност и храброст, али и велика повезаност са братом помогли су му да заврши своју мисију. Није обраћао пажњу на сметње, био је прогнан, али се вратио, био је

заточен, али је и то преживео. Знао је да ће заједно са братом ући у повест словенског народа као човек који их је приближио Богу, увео их у свет књига и читања, подарио им прво писмо и са осмехом гледао како и они, обични људи, настављају његов труд и залагање. Методије је подигао сјајне, дубоко црне очи ка Клименту и Науму. „Тамо где је мој брат стао, ја сам наставио. Тамо где ја стајем, настављате ви. Тамо где ви једног дана станете, нека настави читав словенски народ!“

Београд 2013. година

Звоно је означавало крај часа. Цео час стајао је на средини учионице. Није желео да изађе. Знао је да ће се деца ускоро вратити, мислећи да је он одавно одустао од њиховог повратка и напустио одаје школе. Већ је чуо грају у ходнику. Имао је циљ и оствариће га колико год се деца противила. Научиће их да га прихвате, поготово његов рад и залагање за њихово добро. Могао је да осети малу ручицу која се спушта на врелу кваку. Дечак сјајних, црних очију отворио је врата. Иза њега је стајала непрегледна гомила. Изненађење и страх одједном су испунили просторију. Сада нису имала где да побегну. Рекао им је да уђу и затворио врата за њима. Није деловао ни страшно, ни љуто, ни осветнички. На лицу му је поигравала безбрижност и испуњеност. Мало су се умешали и понос и захвалност што има прилику да настави своју мисију. И он је некада био овакав, али научио је. Сада су ова деца таква, а он ће им помоћи да науче. Можда ће неко од њих једног дана спроводити у дело сличну мисију и помагати другима да науче. Можда... Тема коју је данас задао гласила је: „Свесловенска писменост“. Деца су у исто време узела оловке у руке и несигурно, али срећно почела да пишу...

Негде некада

Дечак сјајних, црних очију неуморно је шетао погнуте главе. Полако му је истицало време за завршавање домаћег задатка, али никако није успевао да смисли коју ће значајну личност представљати. Морао је да оствари свој циљ и заблиста највише што може. Презирао је чекање јер би оно само продужавало неизвесност и неодлучност. На тренутак је скренуо поглед ка полици са књигама. Угледао је стару књигу коју је написао његов вољени дека. Њен назив је био „Света браћа Ћирило и Методије“. Дека му је причао о свом послу и увек би нагласио да нико никада не треба да престане да шири писменост и хришћанство јер су то ствари које су ујединиле наш народ. И коначно је све стигло, све је тамо где и треба да буде. Узео је књигу у руке и у себи одушевљено ускликнуо: „Писаћу о онима захваљујући којима и пишем!“

Ученица: Кристина Стевановић, трећи разред, 17 година
Земунска гимназија
Градски парк бр. 1
11080 Земун

Наставник: Вукосава Живковић, проф. српског језика и књижевности
Тел. 064-444-54-82
Мејл: vukosava.zivkovic@gmail.com